

- a. en Klitdæmning udfor Sønder-Langer af ca. 3,000 Alens Længde, 4 Alens Hvide og 32 Alens Bredde, som anslaaes til 2 Rd. pr. løbende Alen, ca. 6,000 Rd.
- b. en Klitdæmning fra Klitten i Ost til Noret nordfor Langerhuse af en meget forskjellig Hvide, som med et rundt Tal anslaaes til ca. 2,000 —
- c. mange forskjellige kortere og længere Klitdæmninger i Gjemembrudene udfor Ferring Sø, tilfammentagne af ca. 3,000 Alens Længde, 4 Alens Hvide og 32 Alens Bredde, som anslaaes til 2 Rd. pr. løbende Alen, ca. 6,000 —

Salt 14,000 Rd.

Dette Bølg maatte jo formentlig alene komme ind under Statens ekstraordinære Tilskud til Sandflugtsvæsenet; thi Klitfogtne ville desuagtet mange Steder i Nar faae fordobblede Sandflugtsbyrder at bære, idet jeg ikke skjønner rettere, end at de ordinære Udgifter til Sandflugtsvæsenet ville blive ca. 2,000 Rd. højere i Ringkjøbing Amt end ellers, en Omstændighed, hvorpaa jeg samtidigt tillader mig allererbødigst at henlede Deres Høvelbaarenheds gunstige Opmærksomhed."

Efter denne udførlige Meddelelse af det til Bedømmelse af Sagen foreliggende Materiale, skal Udvalget udtale, at det ikke kan Andet end dele den Hovedbetragtning, der gaar igennem disse Indberetninger og Andragender, at nemlig Spørgsmaalet er af en meget stor Betydning ei blot for de nærmest vedkommende Beboere og Egne, men for Staten i det Hele. Man skal derfor ikke modsætte sig den forlangte foreløbige Bevilling, uagtet man kunde have ønsket den støttet af et mere sikkert Overslag; men ligesom man forventer, at en fornyet Overveielse vil gaa forud for dens Anvendelse, saaledes gaar Udvalget ud fra, at Nedsættelsen af en Kommission — der forhaabentlig betyder væsentlig det Samme som en Sammentræden af de til Ministerens Raadighed staaende Sagkyndige — ikke skal forhindre Hovedspørgsmaalets hurtige Besvarelse.

#### 178) Ny Konto efter 6. Skrivelse af 13de Februar 1874 af Indenrigsministeren:

"I en hertil indkommen Skrivelse har Overhofmarskallatet ifølge dertil meddeelt allerhøjeste Bemyndigelse foreslaaet at søge tilveiebragt en Overenskomst imellem Staten og den kongelige Civilliste angaaende Ombygningen af Bernstorff Wolsgaard, da det under Udførelsen af de i de senere Nar for Civillistens Regning foretagne nødvendige Reparationsarbejder ved bemeldte Gaard har viist sig, at fortsatte Forsøg paa at vedligeholde den vilde være uhenigtsmæssige, idet dels Konstruktionen af flere af Bygningerne er saa uheldig, dels Træværket i dem saa raadent og usolidt, at en Istandsættelse af de enkelte Dele maa anses for mere eller mindre spildt Arbejde, hvortil endnu kommer, at Wolsgaardens Bygninger i det Hele have en meget uheldig Beliggenhed paa en stærk Skraaning, hvor det har viist sig vanskeligt at tilveiebringe en tilstrækkelig Bandforsyning.

Som det vil være det ærede Finantsudvalg bekendt, er det ved Lov af 17de December 1863 angaaende Bidrag til Kong Christian den 9des Civilliste bestemt, at det i Henseende til Bernstorff Wolsgaard skal have sit Forblivende ved de ved allerhøjeste Resolution af 8de Mai 1854 givne Bestemmelser, ifølge hvilke den ommeldte Gaard blev overleveret Hans Majestæt som Prinds blandt Andet paa Villkaar, at saavel den ydre som den indre Vedligeholdelse af Wolsgaardens Bygninger paahviler Brugeren, der ved dens Fratredelse i sin Tid har at aflevere den i samme Stand, hvori den er modtagen, og at erstatte mulige Mangler. I Genhold til disse Bestemmelser paahviler Vedligeholdelsen af Wolsgaardens Bygninger utvivlsomt Civillisten, hvilket ogsaa af Overhofmarskallatet er forudsat; Civillisten er derimod ikke forpligtet til i Stedet for de gamle uheldig indrettede og beliggende Bygninger at lade opføre nye Bygninger eller at henflytte disse til en helbigere Plads. Da imidlertid baade Staten som Eier af Gaarden og Civillisten som Brugere ere lige interesserede i, at Gaarden forsynes med gode og tilsvarende Bygninger, og at disse ere beliggende paa en for Gaardens Drift henigtsmæssig Plads, har Overhofmarskallatet, som ovenfor bemærket, forment, at der var Anledning til at søge tilveiebragt en Overenskomst med Hensyn til Ombygningen saaledes, at Statskassen udreder den hertil fornødne Sum, imod at denne forrentes og afdrages af Civillisten i Hans Majestæt Kongens Regjeringstid med 6 pCt. p. A., efter hvilken Tid den saaledes forbedrede Eiendom falder tilbage til Statens frie Raadighed.

I Anledning af det saaledes fremsatte Forslag har jeg ladet Forholdene ved oftnævnte Wolsgaard undersøge af vedkommende Bygningsinspektør, der i sin Indberetning bekræfter, at samtlige Bygninger ere maadelige og nogle af dem saa lette, at det vilde være unyttigt at anvende Noget paa deres Vedligeholdelse, ligesom ogsaa at Bygningerne i det Hele ere uhen-